

Nr 67.

Av herr **Fjellman**, om höjning av det utav Kungl. Maj:t begärda anslaget för uppköp av remonter.

I statsverkspropositionen har bland anslagen till fjärde huvudtiteln, (sid. 67), under 8. *Remontering*, upptagits ett anslag av 400,000 kronor för uppköp av 400 remonter till ett medelpris av 1,000 kronor per remont.

Enligt 1914 års härordning och 1915 års riksdagsbeslut angående hästhållningen för officerare skall antalet stamhästar vid de beridna truppslagen (kavalleriet, artilleriet, ingenjörstrupperna och trängen), som ock av statsverkspropositionen framgår, utgöra 10,240. För att komma upp till denna siffra skulle enligt en särskild plan varje år inköpas ett visst antal s. k. ökningsremonter. Under de senaste åren har emellertid icke allenast inköpanDET av ökningsremonter inställts, utan dessutom anskaffningen av ersättningsremonter i så betydlig grad minskats, att antalet stamhästar vid de beridna truppslagen vid 1924 års utgång utgör allenast omkring 8,670. Med under budgetåren 1923—1924 samt 1924—1925 inköpta blott 500 remonter per år och en fortsatt kassation av 9 % kommer stamhästantalet vid 1926 års utgång att nedgå till omkring 8,135 hästar.

För vidmakthållande av denna stamhäststyrka under år 1927 borde enligt av arméförvaltningens intendentsdepartement gjord beräkning under budgetåret 1925—1926 ett antal av 787 remonter inköpas. Arméförvaltningen har dock med hänsyn till att riksdagen under de senare åren icke anvisat medel för inköp av mera än 500 remonter per år ansett sig böra föreslå inköp endast av detta antal remonter. Departementschefen å sin sida anför, att med hänsyn därtill, att ett blivande förslag till ny försvarsorganisation givetvis kommer att innebära en mycket betydande reducering av antalet stamhästar under det antal, som av intendentsdepartementet beräknats komma att förefinnas vid 1926 års utgång, remontuppköpen under nästkommande budgetår torde böra än ytterligare begränsas till att avse endast 400 remonter.

Om redan den av de två senaste riksdagarna bestämda reduceringen av antalet inköpta remonter till 500 per år kan anses vara ett allvarligt föregripande av ett blivande eventuellt beslut beträffande ny försvarsorganisation, kan den av departementschefen nu föreslagna åtgärden att minska antalet till 400 betecknas som ett allvarligt våldförande på föregående riksdagsbeslut och ett föregripande av eventuellt kommande, som icke kan anses försvarbart. Förslaget skulle innebära en minskning av antalet stamhästar under år 1927 från det av arméförvaltningens intendentsdepar-

tement beräknade 8,135 med (287 + 100 =) 387 till 7,748. Stambästantalet skulle härigenom komma att med omkring 2,500 understiga det enligt 1914 års härordning fastställda.

De olägenheter, som denna brådstörtade minskning av remontantalet skulle medföra, kunna sägas vara av två slag: militära och (national-) ekonomiska.

Vad först de militära olägenheterna beträffa, är det ju klart, att — om den i utsikt ställda reduceringen av våra försvarskrafter icke nu skulle komma till stånd i den stora utsträckning, som departementschefen synes taga för givet — den vidtagna minskningen under många år framåt kommer att verka förstörande på det planmässiga arbetet såväl på hästbeståndets dressyr som icke minst på truppens utbildning. Skulle en ökning av remontantalet senare finnas erforderlig, torde en dylik icke längre vara att ävägabringa, enär de uppfödare av varmblodiga hästar, som hittills offrat summor på åstadkommandet av ett värdefullt avelsmateriel, sannolikt icke komma att låta förleda sig att fortsätta med en, genom statens eget förvällande, så osäker bliven förvärvskälla som hästuppfödning.

Härmed är man inne på de nationalekonomiska konsekvenserna av den häftiga minskningen. Det är ju lätt skönjbart, att den politik, som regeringen i detta avseende för, skall leda till vår ädla hästavels fullständiga ruin. Resultatet av det arbete och de uppoffringar, som generationer av lantmän, därtill uppmuntrade av staten, ägnat uppfödningen av varmblodiga hästar, och de miljoner, som statsmakterna under decennier nedlagt på detta område, skola slås i spillror.

Inom få länder torde genom målmedvetet arbete en sådan utveckling ernåtts på remontuppfödningens område som just i Sverige. Den svenska halvblodshästen börjar bliva en efterfrågad exportvara, och just i det ögonblick, då någon vinst i nationalekonomiskt hänseende skulle kunna stå att vinna, vilja statsmakterna rycka undan det nödvändiga stödet.

Häremot reagerar med fog den lantbrukande befolkningen. Här liksom på så många andra områden är det statsmakternas plikt att söka utjämna den ekonomiska skada, som en stark reducering av vår försvarsorganisation kommer att tillfoga vissa samhällen och näringsgrenar. Befinnas sådana ersättningskrav befogade, då det gäller visst lokalintresse, torde de vara det än mer, då det gäller en inom så gott som hela landet utbredd näringsgren.

Fastslår man alltså statens skyldighet att träda hjälpande emellan, torde icke någon bättre form för hjälpen kunna påvisas än den att tillsvidare fortsätta med remontuppköpen, en form, som dessutom säkerställer staten för följderna av förhastade spekulationer i försvarsolusten.

Skulle en så omfattande reduktion av våra försvarskrafter, som departementschefen synes hålla för troligt, komma till stånd, torde utvägar att, på ett för staten tillfredsställande och för enskilda mindre kännbart sätt, minska hästbeståndet icke saknas.

På grund av det ovan anförda få vi hemställa,

att riksdagen ville besluta, att det i statsverkspropositionen (sid. 67) upptagna anslaget skall ökas till kronor 500,000 för inköp av 500 remonter till ett medelpris av 1,000 kronor.

Stockholm den 19 januari 1925.

J. Fjellman.

I motionens yrkande instämmer

Johan Jönsson.

